

Maa- ja metsätalousministeriö

Viite: MMM:n lausuntopyyntö 8.4.2021, VN/9803/2021

**LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI EDUSKUNNALLE ERÄISTÄ
MAATALOUDEN LUOPUMISTUEN ANSIOTULORAJAAN COVID-19 –EPIDEMIAN JOHDOSTA
SOVELLETTAVISTA VÄLIAIKAISISTA MENETTELYISTÄ**

Maa- ja metsätalousministeriö on pyytänyt valtiovarainministeriöltä lausuntoa edellä mainitusta esitysluonnoksesta. Ministeriö toteaa lausuntonaan seuraavan.

Esityksessä ehdotetaan eräitä poikkeusmenettelyjä, joita sovellettaisiin väliaikaisesti maatalouden luopumistuen ansiotulorajaa koskeviin säännöksiin maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta annetussa laissa (612/2006) ja maatalousyrittäjien luopumistuesta annetussa laissa (1293/1994). Eräitä muun kuin kaupallisen maatalouden harjoittamisesta tai metsätalouden hankintatyöstä saatujen, ansiotulorajaan liittyviä ja luopumistuen maksamista ja sen aloittamista, luopumistuen maksun keskeyttämistä ja luopumistuen saajan ilmoitusvelvollisuutta koskevia edellytyksiä ei sovellettaisi 1.3.2021 ja 31.12.2021 välisenä aikana. Esitys vastaa 16.3.2020-31.12.2020 voimassa ollutta väliaikaista poikkeusta.

Esityksen tarkoituksena on mahdollistaa väliaikaisesti maatalouden luopumistukeen oikeutettujen tuensaajien ansiotyöskentely huoltovarmuuden turvaamiseksi poikkeusoloissa maa- ja metsätalousministeriön toimialan kannalta kriittisissä tehtävissä ilman, että palkkatyössä ansaitun tulon määrä vaikuttaisi maatalouden harjoittamisesta luopuneen oikeuteen saada luopumistukea 1.3.2021 ja 31.12.2021 välisenä aikana. Tämän arvioidaan kannustavan luopumistuen saajia siirtymään väliaikaisesti ansiotyöhön poikkeusoloissa. Lakia ehdotetaan sovellettavaksi taannehtivasti 1.3.2021 alkaen, jotta voitaisiin taata tuensaajien yhdenvertainen kohtelu siltä osin, kuin olisi kyse tuensaajista, jotka ovat poikkeusolojen vallitessa jo ehtineet työskennellä siten, että luopumistukilaeissa muun ansiotulon osalta säädetyn ansiotulorajan ylityksen johdosta tuensaajille ei ole maksettu tukea.

Esitettyjen poikkeusmenettelyjen johdosta luopumistukea voitaisiin suorittaa väliaikaisesti vuoden 2021 loppuun asti myös siinä tapauksessa, että muutoin luopumistukeen oikeutetun luopujan muusta työstä kuin kaupallisen maatalouden harjoittamisesta tai metsätalouden hankintatyöstä saatujen ansiotulojen määrä olisi 523,61 euroa tai enemmän kuukaudessa tar-

kastettuna työntekijän eläkelain (395/2006) 96 §:ssä tarkoitetulla palkka-kertoimella.

Esityksessä arvioidaan, että siinä esitetty toimintatapa olisi hallinnollisen taakan osalta toteutukseltaan Maatalousyrittäjien eläkelaitokselle yksinkertaisin vaihtoehto. Nykyisen luopumistukijärjestelmän piirissä on noin 1800 henkilöä (1 778 henkilöä 28.2.2021), joita esitetty väliaikainen laki koskisi.

Esityksen mukaan siinä tarkoitetuilla poikkeusmenettelyillä ei ole vaikutusta EU-lainsäädännöstä tai valtiontukisäännöistä aiheutuvien Suomen velvoitteiden täyttämiseen. Euroopan komissiolle notifioitu viimeisin luopumistukijärjestelmä on päättynyt 31.12.2018 ja sen mukaiset maksut jatkuvat edelleen, mutta itse tukijärjestelmä ja sen valtiontukihyväksyntä ovat päättyneet.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian ja olemaan voimassa vuoden 2021 loppuun.

Luopumistukimenojen arvioidaan esityksen johdosta lisääntyvän noin 550 000 euroa. Menojen lisäys on arvioitu sen perusteella, että osa luopumistuen saajista ei ole aiempinakaan vuosina nostanut tilapäisesti luopumistukea liian suurten ansiotulojen takia. Nämä henkilöt voisivat nyt esityksen mukaan saada luopumistuen. Lisämenoja syntyisi myös niistä luopumistukeen oikeutetuista, jotka ovat jatkaneet pysyvästi ansiotyössä eivätkä ole ryhtyneet nostamaan luopumistukea, mutta jotka esityksen mukaisen muutosten myötä mahdollisesti siirtyisivät luopumistuelle.

Valtiovarainministeriö toteaa, että siinä tarkoitetuista muutoksista aiheutuvien kustannusten perusteet on yksilöity esityksessä. Ministeriö toteaa edelleen, että esityksen mukaan kyseiset kustannukset katetaan valtion talousarvion momentin 30.10.42 (Luopumistuet ja -eläkkeet) vuoden 2021 määrärahan puitteissa.

Osastopäällikkö,
budjettipäällikkö

Sami Yläoutinen

Apulaisbudjettipäällikkö,
budjettineuvos

Annika Klimenko

Tiedoksi

VM/BO (Klimenko, Inha, Taskinen)